II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Νοεμβρίου 1988

σχετικά με τα κεφάλαια για την προώθηση της πτηνοτροφίας και της κτηνοτροφίας σε μικρή κλίμακα, και των φρούτων και λαχανικών στο Βέλγιο

(Τα κείμενα στη γαλλική και ολλανδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(89/216/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 12,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2771/75 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1975 (1), περί κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα των αυγών, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3207/88 (2), και ιδίως το άρθρο 19 και τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72 του Συμβουλίου της 18ης Μαΐου 1972 περί κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα των φρούτων και λαχανικών (3), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2238/88 (4), και ιδίως το άρθρο 31 καθώς και τις αντίστοιχες διατάξεις των άλλων κανονισμών περί κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους (5),

Εκτιμώντας ότι:

I

Με επιστολή της 26ης Αυγούστου 1986, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Βελγίου στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ανακοίνωσε στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τα κεφάλαια για την προώθηση της πτηνοτροφίας και της κτηνοτροφίας σε μικρή κλίμακα, και των φρούτων και λαχανικών. Η Επιτροπή ζήτησε στις 3 Απριλίου 1986, πληροφορίες σχετικά με τις υπάρχουσες νομοθετικές διατάξεις στον τομέα της πτηνοτροφίας και της κτηνοτροφίας σε μικρή κλίμακα, που όντως της δόθηκαν.

Τα εν λόγω μέτρα θεσπίστηκαν με το βασιλικό διάταγμα της 28ης Φεβρουαρίου 1985, όπως τροποποιήθηκε από τα βασιλικά διατάγματα της 14ης Οκτωβρίου 1985 και της 23ης Απριλίου 1986. Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ένα σύστημα χρηματοδότησης για την προώθηση της διάθεσης των σχετικών προϊόντων, χάρις στην είσπραξη υποχρεωτικών εισφορών. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσαν οι βελγικές αρχές, οι ενισχύσεις χορηγήθηκαν για την πραγματοποίηση διαφημίσεων, για τη συμμετοχή σε εμποροπανηγύρεις και σε εκθέσεις, για τη σύνταξη μελετών της αγοράς, για τη συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια, κλπ.

Οι παραπάνω δραστηριότητες χρηματοδοτούνται από πόρους που προέρχονται από την είσπραξη διαφορετικών εισφορών. Οι εισπράξεις κατακρατούνται από τον ONDAH (Office National des Débouchés Agricoles et Horticoles) στην εσωτερική αγορά (παραγωγή, εμπορία, συσκευασία, σφαγεία), καθώς και κατά την εξαγωγή (αυγά σε κέλυφος πλην των αυγών για εκκόλαψη, προϊόντα αυγού, κρέας πουλερικών, συνθετικά τρόφιμα) και κατά την εξαγωγή (προϊόντα αυγών, φρούτα και λαχανικά, συμπεριλαμβανομένων και των μαρουλιών). Η γενεσιουργός αιτία της είσπραξης είναι, ανάλογα με την περίπτωση, η ποσότητα, η αξία ή η επαγγελματική δραστηριότητα (επαγγελματική εισφορά). Τα διάφορα βασιλικά διατάγματα προβλέπουν τα ποσά των εισφορών.

Οι βελγικές αρχές ανέφεραν επίσης ότι οι επαγγελματικοί πόροι συμπληρώνονται με κρατικές επιδοτήσεις προς τον ONDAH για την προώθηση της διάθεσης των γεωργικών προϊόντων.

(1) ΕΕ αριθ. L 282 της 1. 11. 1975, σ. 49.
(2) ΕΕ αριθ. L 286 της 20. 10. 1988, σ. 2.
(3) ΕΕ αριθ. L 118 της 20. 5. 1972, σ. 1.
(4) ΕΕ αριθ. L 198 της 26. 7. 1988, σ. 1.
(5) ΕΕ αριθ. C 275 της 14. 10. 1987, σ. 2.

II

Η Επιτροπή, με επιστολή που απηύθυνε στις 30 Μαρτίου 1987 στη βελγική κυβέρνηση, ανακοίνωσε ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ για τις εν λόγω ενισχύσεις, ελλείψει επαρκών πληροφοριών τόσο όσον αφορά τις εισφορές, όσο και τις ενισχύσεις.

Η Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, κάλεσε τη βελγική κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Η Επιτροπή κάλεσε επίσης τα υπόλοιπα κράτη μέλη καθώς και τους ενδιαφερόμενους πλην των κρατών μελών, να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

III

Με επιστολές στις 5 Αυγούστου 1987 και 21 Δεκεμβρίου 1987 οι βελγικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή ότι:

— όσον αφορά την ενίσχυση αυτή καθεαυτή, η εκστρατεία προώθησης που ανέλαβε ο ONDAH τηρεί τους θετικούς και αρνητικούς όρους που προβλέπει η πλαισίωση των κρατικών ενισχύσεων στη διαφήμιση,

— καταρτίστηκε ένα σχέδιο διατάγματος που καταργεί τις εισφορές κατά την εισαγωγή αυγών με κέλυφος, προϊόντων αυγού και κρέατος πουλερικών.

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι το σχέδιο αυτό θεσπίστηκε στις 25 Απριλίου 1988 και δημοσιεύθηκε στο Moniteur Belge στις 14 Μαΐου 1988.

IV

Οι βελγικές αρχές, μη κοινοποιώντας κατ' αρχήν τις ενισχύσεις αυτές υπό μορφή σχεδίου νόμου και, κατά δεύτερον, θέτοντας σε εφαρμογή χωρίς προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής, παρέβησαν τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Οι ενισχύσεις αυτές που χρηματοδοτούνται από υποχρεωτικές εισφορές και κρατικές επιχορηγήσεις δύνανται να επηρεάσουν τις ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύσουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό με την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων κλάδων παραγωγής. Ωστόσο, οι ενισχύσεις αυτές δεν παραβιάζουν την πλαισίωση των κρατικών ενισχύσεων στη διαφήμιση γεωργικών προϊόντων καθώς και ορισμένων προϊόντων που δεν προβλέπονται από το παράρτημα II της συνθήκης ΕΟΚ, πλην της αλιείας [1]. Δύνανται να διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων τομέων χωρίς να αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον και δύνανται, ως εκ τούτου, να υπαχθούν στην εξαίρεση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Το συμπέρασμα όμως αυτό δεν είναι βάσιμο διότι ορισμένες από τις παραπάνω ενισχύσεις χρηματοδοτούνται από δασμούς αντίθετους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν τα άρθρα 12 και επόμενα της συνθήκης και ισχύουν στο γεωργικό τομέα (συνεκδικασθείσες υποθέσεις 90/63 και 91/63 της 13ης Νοεμβρίου 1964, Επιτροπή κατά Βελγίου και Λουξεμβούργου, Συλλογή X, σ. 1217).

Όντως, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η χρηματοδότηση μιας κρατικής ενίσχυσης από υποχρεωτική επιβολή δασμού αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της εν λόγω ενίσχυσης και, κατά την εκτίμησή της, θα πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα του κοινοτικού δικαίου, τόσο η ενίσχυση όσο και η χρηματοδότησή της (υπόθεση 47/69 της 25ης Ιουνίου 1970, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή XVI, σ. 487).

Με την έννοια αυτή, δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφοι 2 και 3 του βασιλικού διατάγματος της 28ης Φεβρουαρίου 1985, «ο παραγωγός λαχανικών που προορίζονται για διατήρηση σε ψύξη καταβάλλει εισφορά 40 φράγκων ανά ar καλλιεργήσιμης έκτασης σε θερμοκήπια με κατώτατη εισφορά 1 000 φράγκων ανά επιχείρηση, 22,5 φράγκα ανά ar καλλιεργήσιμης έκτασης που καλύπτεται με πλαστικό, με κατώτατη εισφορά 500 φράγκων ανά επιχείρηση και 15 φράγκων ανά ar για καλλιέργεια στην ύπαιθρο, με κατώτατη εισφορά 500 φράγκων ανά επιχείρηση» ενώ «οι εξαγωγείς φρούτων και λαχανικών που αναγνωρίζει το "Office National des Débouchés Agricoles et Horticoles" καταβάλλουν εισφορά 5 000 φράγκων ετησίως.»

Δεν είναι δυνατό να γίνει σύγκριση στις φορολογικές βάσεις των εν λόγω δασμών, και έτσι η εισφορά κατά την εξαγωγή πρέπει να θεωρηθεί οικονομική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος με εξαγωγικούς δασμούς, που δεν συμβιβάζεται με το άρθρο 12 της συνθήκης ΕΟΚ.

Το ίδιο ισχύει και για το άρθρο 1 του διατάγματος της 25ης Απριλίου 1988, που τροποποιεί το άρθρο 2 του διατάγματος της 28ης Φεβρουαρίου 1985, το οποίο στο άρθρο 4 ορίζει ότι «οι επιχειρήσεις που ειδικεύονται στα προϊόντα αυγού καταβάλλουν μία ετήσια εισφορά 12 000 φράγκων ενώ οι επιχειρήσεις που αναγνωρίζονται από το Office National des Débouchés Agricoles et Horticoles ως εξαγωγικές προϊόντων αυγού, καταβάλλουν ετήσια εισφορά 30 000 φράγκων.»

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η εισφορά αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος με εξαγωγικούς δασμούς που δεν συμβιβάζεται με το άρθρο 12 της συνθήκης ΕΟΚ, διότι περιάγει σε δυσμενέστερη θέση τα εξαγόμενα προϊόντα από τα προϊόντα που πωλούνται στο εθνικό έδαφος (υπόθεση 51/74 της 23ης Ιανουαρίου 1975, Van der Hvest, Συλλογή 1975, σ. 79).

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα, δεν είναι δυνατό να γίνει διάκριση των ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από τις προαναφερθείσες εισφορές, αντίθετες στο άρθρο 12 της συνθήκης, και των ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από άλλες εισφορές και από κρατική χρηματοδότηση, το σύνολο των ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από τον ONDAH δυνάμει του άρθρου 1 του νόμου της 11ης Απριλίου 1983 στους τομείς της πτηνοτροφίας και της κτηνοτροφίας σε μικρή κλίμακα αφενός, και των φρούτων και λαχανικών αφετέρου, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και, ως εκ τούτου, πρέπει να καταργηθεί.

[1] ΕΕ αριθ. C 302 της 12. 11. 1987, σ. 6.

Η παρούσα απόφαση δεν επηρεάζει τα συμπεράσματα που θα συναγάγει η Επιτροπή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε επίπεδο χρηματοδότησης της κοινής αγροτικής πολιτικής από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι ενισχύσεις που χρηματοδοτούνται από την είσπραξη εισφορών δυνάμει του βασιλικού διατάγματος της 28ης Φεβρουαρίου 1985, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από το βασιλικό διάταγμα της 25ης Απριλίου 1988, είναι παράνομες υπό το πρίσμα του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης. Άλλωστε, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά με την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ και πρέπει να καταργηθούν.

Άρθρο 2

Η βελγική κυβέρνηση ανακοινώνει στην Επιτροπή, σε προθεσμία δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, τα μέτρα που έλαβε προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 1988.

Για την Επιτροπή

Frans ANDRIESSEN

Αντιπρόεδρος